

Homenatge a un suïcida

Els llibres d'estil de les empreses periodístiques tenen per costum recomanar silenci en els casos de suïcidi. Diuen que la publicitat d'un suïcida en crida a d'altres. Aquesta vegada, però, necessite saltar-me aquesta regla, perquè jo coneixia el jove que dimecres es va suïcidar a la Universitat Politècnica de València. Sóc amic de la seua família i em sent profundament adolorit pel seu gest. I profundament impressionat per la seua valentia.

Cèsar, que aquest és el nom, es va matar cremant-se a la manera dels bonzes, és a dir ruixant el seu cos amb gasolina i botant-li foc. No cal saber massa de suïcidis per a entendre que aquesta és la manera més política de matar-se. La que genera una imatge més clara de sacrifici ritual. La que impugna més clarament les estructures contra les quals es dreça el suïcidi. L'elecció, doncs, no procura espai per al dubte.

Com passa en aquests casos, Cèsar va deixar dues cartes. Una per al rector Justo Nieto i una altra per al jutge. Ignore què diu aquesta, però sé que, en la primera, l'acusació contra els mètodes de treball de la Politècnica és ben explícita. La Universitat ha mirat de traure els balons fora i ha intentat presentar-lo com un xicot desequilibrat per les males notes. Fins on jo sé això no era així. Però encara, per als que vulguen presentar-ho d'aquesta manera, la impug-

nació continua en peu: si el fracàs universitari porta una persona al suïcidi, segurament és que cal mirar-s'ho bé. Tots els currículums del món no valen la sang d'un xicot.

I reserve per a aquells que hagen pensat que tampoc cal exagerar la nota per una sola mort, la dada que no és la primera. Fa un parell d'anys ja hi va haver un altre jove que es va suïcidar cremant-se com un bonze a la Universitat Politècnica de València. I em diuen que un tercer ho va intentar.

L'última nit que vaig estar parlant amb Cèsar discutírem a la seua cambra, d'ordinadors i d'astronàutica, dues passions comunes, mentre la meua família i la seua sopenen al pati de sa casa.

Parlàrem de futurs, en abstracte, i del goig que ens faria a tots dos ser astronautes. Era a finals de l'agost i el meu record d'ell no és, per a res, el d'un home cansat o angorxat sinó el d'un cos extraordinàriament intel·ligent, ple d'idees i il·lusions. A partir d'ací tot és imaginació meua, però crec que no li deu haver estat fàcil prendre una decisió com la que ha pres i decidir que la seua vida no valia més que el seu dret a torturar el cervell dels que la feien difícil fins a extrems que no acabe de comprendre. Per això crec que la seua valentia mereix respecte. I espere que la seua mort no siga inútil.

Vicent Partal

¿S'esquerda un altre mirall?

El 15 de setembre va ser una data assenyalada per a la comunitat internacional: se celebraven a Suècia eleccions generals pel govern dels pròxims tres anys. Suècia és, des de fa quasi sis dècades, un singular mirall per a tot el món. Representava i representa la forma més completa del benestar del *welfare state*; un còctel d'ingredients polítics, econòmics i socials que han donat al país nòrdic una configuració especial. En un país on les prestacions socials són les més elevades del món; naixements, malalties, mancances de tot tipus que trobaven en el marc de la legislació sueca uns remeis que tan sols servien per a ser invocats com una finalitat a aconseguir quan el sistema capitalista reformat pogués arribar a les quotes més altes de l'elevadíssima quota de productivitat que l'economia sueca havia aconseguit. Els suecs, governats com s'ha dit per seixanta anys de socialdemocràcia, mai van contemplar com un ideal l'enllaç amb la Comunitat Europea: el Mercat Comú queia lluny dels paràmetres dels successors d'Olof Palme.

Ara bé, en els dos últims anys l'economia sueca ha donat mostres d'haver trobat un límit o el que encara és pitjor un conjunt de contradiccions. L'atur ha superat el 3%, xifra que ja voldríem per a nosaltres però que és molt exagerada a Suècia on, any rere any, ha aconseguit la plena ocupació. La reforma impositiva d'Ingvar Carlsson no ha sa-

tisfet els suecs malgrat que han vist disminuïda la brutal pressió fiscal a què estaven sotmesos; els sindicats que són base electoral de la socialdemocràcia sueca tampoc van rebre amb entusiasme la llei que prohibia les vagues i que volia arreglar la fortíssima taxa d'absentisme que afectava a quasi la totalitat de les empreses. Els succesius símptomes de malestar van determinar que el mateix Carlsson fes un gir espectacular demanant l'ingrés de Suècia a la CEE. D'altra banda, la inflació va pujar fins al 9%...

Una part dels comentaristes polítics volen atribuir la victòria dels partits burgesos al fet que una part de l'electorat ha reaccionat dient que per governar com els conservadors és preferible que siguin els conservadors qui ocupin el poder. La victòria ha estat fràgil; la coalició és difícil de fer perquè almenys dos dels partits victoriosos han anunciat la seva voluntat de no governar amb la dreta pura i dura de la populista fracció coneguda com a Nova Democràcia i que s'estrena en un Parlament on els Verds no han aconseguit superar l'obstacle del 5%. No seria estrany que en

unes eleccions anticipades els socialdemòcrates tornessin al poder. Això seria complaent per a persones com Alfonso Guerra, per a qui "el socialisme, continua sent la guia de l'esquerra" o com Pujol, autor d'un llibre sobre *el model suec*.

Fabià Estapé